

President Toomas Hendrik Ilves kohtus täna Paldiskis jalaväekompaniiga ESTCOY-13, kes lõpetas missioonieelse väljaõppe ja alustab novembris tegevust NATO juhitud operatsioonil Afganistanis.

Riigipea ütles kaitseväelastele:

“Mul on äsja tagasivalitud presidendina hea meel teie ees seista ja pidada üks oma esimestest kõnedest just teile. Sest ükski teine elukutse ei sümboliseeri ehedamalt neid põhimõtteid, mida riigi teenimine endas kätkeb. Kindlameelsus, julgus, lojaalsus, hoolivus. Ma tänan teid, et olete valinud elukutselise kaitsevälase elukutse. Teadke, et Eesti riik on teie üle uhke.

Mõned päevad tagasi meenutas maailm rahvusvahelise sõjalise kohaloleku teise kümnendi algust Afganistanis. Vaagiti minevikku ja vaadati tulevikku. Vähesed ennustasid 2001. aastal, et nii kaua läheb. Aga veelgi vähesemad tundsid tollal Afganistani väljakutsete tegelikkust. Samas tehti ka ilmselgeid vigu – ja seda eeskätt poliitilisel tasandil. Suurim algne möödalask oli vaieldamatult Lõuna-Afganistani puštu elanikkonna tähelepanuta ning operatsiooni lõppeesmärgi defineerimata jätmine.

Täna on see eesmärk olemas. Afganistanist ei looda lähiaastail keegi vormida Kesk-Aasia Rootsit, küll aga on nähtavas tulevikus saavutatav oma territooriumil korda tagada suutev, naabrite poolt aktsepteeritud ja omaenda kodanikele stabiilsust pakkuv riik. Ma usun neid väejuhte ja eksperte, kes ütlevad, et selline lahendus on võimalik. Võimalik, aga kindlasti mitte enesestmõistetav ega kerge.

Viimaste aastate edu – reaalne elukeskkonna paranemine enamikus Afganistani provintsidest – põhjendab seda optimismi. NATO koalitsioon on olnud ka sõjaliselt edukas. 2011. aasta on näidanud, et Taliban ja selle liitlased taganevad. Viimaste taktikasse on võetud kohalike võtmeisikute atentaadid ning maailmameediasse jõudvad ja terroristidele nähtavust tagavad rünnakud, eeskätt pealinnas Kabulis. Meenutagem, et sama võisime täheldada Iraagis 2007–2008. Ka Helmandis – kant, mida teie tunnete palju paremini – on selgeid paranemismärke. Tänu teie tegevusele on Talibani jõukeskused kokku kuivamas. Afganistani julgeolekujõud näitavad esimesi küpsuse tunnuseid. Ning rahvusvahelise üldsuse tähelepanu on viimaks kandumas ka Pakistanile, ilma kelleleta ei ole mõeldav stabiilne Afganistan.

Nagu majanduseski ei eksisteeri Eesti omaette universumil, pole ka meie julgeolek muust maailmast isoleeritud. Nii nagu me näeme viimase aja arengutes rahandusvallas, nii tuleb ka julgeolekupoliitilistes valikutes teinekord langetada esmapilgul raskem otsus – panustada. Sest tegelikku, kestlikku alternatiivi pole. Küll aga saame ise eeskujulike panustajatena nõuda ja loota garantiisid meid endid potentsiaalselt tabavate kriiside korral. Teadkem, et väikeriigina on meie iseolemise tagatiseks liitlassuhted, mis üle kõige põhinevad usaldusele.

Paar nädalat tagasi Eestit külastanud USA Keskväejuhatuse (CENTCOM) ülem kindral Mattis ei hoidnud tagasi oma kiidusõnu Eesti sõdurite aadressil. Otsekoheuse ja kriitikameelega kuulsaks saanud väejuht pidas auasjaks, et sai meid tänada meie enda kodus. Ta polnud esimene Lääne ohvitser sellise sõnumiga ning ennustan, et ka mitte viimane. Teadkem ja pidagem meeles, et see usalduskrediit, mida teie elukutseliste kaitseväelastena iga päev Eestile kogute, on hindamatu väärtusega.

Eesti riik peab omalt poolt tagama, et teil oleks korralik varustus ja igakülgne toetus missioonil, aga kaitseväelasena ka väarikas tulevik kodumaal. Moraal peab ühtviisi kõrge olema nii Helmandi jõe orus kui Paldiskis. Järgmise aasta rekordiliselt suure kaitse-eelarve iseloomustusena on esile toodud sõnaühend *Eesti sõdur*. Loodan, et sellest kujuneb ka ülejäärgmise ja sealt edasi kõikide järgnevate aastate kaitsekulutuste juhtmotiiv. Ning omalt poolt teen kõik, mis võimalik, et teie mured, kui need tekivad, vajaliku kõlapinna ja lahenduse leiaksid.

Sõdur ei saa efektiivselt oma tööd teha, kui tal puudub perekonna, lähedaste ja sõprade toetus. Nautige nüüd veel oma päevi kodus ja tulge tagasi kogemuste võrra rikkamana.

Tean, et teie kompanii vapiloomaks on jääkaru. Loom, kes rasketes tingimustes kohanemisvõimet kehastab. Soovin, et tulete tagasi veelgi karastununa, veelgi professionaalsemana. Teid kõiki ootab meie riik. Teist igaüht vajab meie riik.”

Vabariigi Presidendi Kantselei

avalike suhete osakond

tel 631 6229